FIŞA DISCIPLINEI

Anul universitar 2026-2027

Anul de studiu 2 / Semestrul 2

Legendă:
-scris cu negru - formatul standard al fișei disciplinei
-scris cu albastru - sugestii operaționale pentru elaborarea fișei.

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU" DIN ARAD**
1.2 Facultatea	**de Design**
1.3 Departamentul	**Departamentul de Design, Comunicare Vizuală și Arte Aplicate**
1.4 Domeniul de studii	**Arte Vizuale**
1.5 Anul universitar	**2026-2027**
1.6 Ciclul de studii	**Licenţă**
1.7 Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO *	**Modă - design vestimentar**
1.8 Codul COR	
1.9 Forma de învățământ	**Învăţământ cu frecvenţă (IF)**

** conform Planului de învățământ*

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Filosofia artei**				2.2 Cod disciplină	**AlBC4A14**	
2.3. Titularul activităţii de curs			**doctor Roman Regis Mafteiu**				
2.4 Titularul activităţii de seminar/laborator			**doctor Roman Regis Mafteiu**				
2.5 Anul de studiu	**2**	2.6 Semestrul	**2**	2.7 Tipul de evaluare (E/C/VP)	**ES**	2.8 Regimul disciplinei (**O** - obligatorie, **Op** - opţională, **F** - facultativă)	**Op**

3. Timpul total estimat

3.1 Număr ore pe săptamână	**2**	din care: 3.2 curs	**1**	3.3 seminar/laborator	**1**
3.4 Total ore din planul de învăţământ	**28**	din care: 3.5 curs	**14**	3.6 seminar/laborator	**14**

Distribuţia fondului de timp	**ore**
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe	**8**
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren	**7**
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri	**6**
d. Consultații	**0**
e. Examinări	**1**
f. Alte activităţi universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.) …….	**0**

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c+d)	**21**
3.8 Total ore activități universitare (e+f+3.4)	**29**
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	**50**
3.10 Numărul de credite **	**2**

** 1 credit = 25 ore*
*** Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8*

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competenţe	-

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	Sală cu videoproeictor
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală cu videoproeictor
5.3 de desfășurare a laboratorului	-
5.4 de desfășurare a proiectului	-

6. Competenţe specifice acumulate

6.1 Competenţe profesionale	C2.3 Problematizarea şi operaţionalizarea conceptelor cheie pentru soluţionarea unor probleme filosofice de complexitate medie. C2.4 Evaluarea comparativă a ideilor şi argumentelor unor teorii filosofice şi identificarea meritelor şi limitelor acestora C3.4 Examinarea critică şi constructivă a conceptelor şi viziunilor (abordărilor) din ştiinţă, politică, religie şi artă C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acţiunile şi experienţa umană, utilizând în mod adecvat limbajul şi metodele de bază ale filosofiei C4.2 Interpretarea şi aprecierea creaţiilor umane (cultural-artistice, ştiinţifice) prin aplicarea cunoştinţelor filosofice de bază.
6.2 Competenţe transversale	• Lucrul în echipă, cooperare eficientă, interdisciplinară, dezvoltarea abilităţilor de comunicare şi diseminare a cunoștințelor în domeniul filosofiei artei: • Abilitatea de a comunica oral şi în scris prin concepte specifice filosofiei artei; • Cercetarea și documentarea în domeniu; • Redactare de texte scrise în domeniu.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Ancorarea în natura ideilor filosofice inițiatice privind interpretarea artei, • Descoperirea unor valențe, valori și ancore diacronice și sincronice asupra artei şi practicilor artistice fundamentale, • Capacitatea de a argumenta dintr-o anumită interpretare filosofică.
7.2 Obiectivele specifice	• Operaționalizarea cu elementele de bază specifice filosofiei artei, de la frumos la sublim, • Diferențierea între viziunea asupra lumii și construcția lumii prin elemenele artistice, • Utilizarea aplicată a limbajului artistic și a receptării operelor de artă de către comunitățile sociale în diferite perioade istorice, • Înțelegerea valorilor artistice în cadrul societății, • Diferențierea între modern și postmodern în artă, între clasic şi avangardă, • Aplicarea conceptelor lingvistice privind operele de artă în general.

8. Conţinuturi *

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**

Propedeutică filosofică. Etică. Valori. Integritate şi moralitate. Câteva repere istorice fundamentale. Delimitări conceptuale: semantici convergente şi divergente ai termenilor de frumos antic și actual. Propedeutici metafilosofice, existențialiste, fenomenologice și pozitiviste: între filosofie și estetică. Intre mimesisul lui Platon și sublimul kantian. Caracterizare generală. Tipologii. Probleme etice și frumos. Mimesisul antic platonic și aristotelic, plotin și Evul mediu. Arta ca mijloc de salvare universală. Frumosul în Renaștere. Reconsiderări virtuale. Arta frumoasă în perioada modernă. Statutul și definirea artelor frumoase. Între Nietzsche și Kant. Estetică aplicată: arta ca spirit absolut în concepția hegeliană. Valențe heideggeriene. Ontologia operei de artă: Gadamer și arta ca joc și sărbătoare. Valori actuale ale frumosului și sublimului: între avangardă și postavangardă: modern și postmodern.	Abordare euristică, Problematizarea, Explicaţia.	

8.2 Bibliografie

Platon, „Ion” 532b-542a, în: Opere II, Bucureşti, Ed. St. Enc., 1976;
Platon, „Phaidros”, în: Opere IV, Bucureşti, Ed. St. Enc, 1983: 245a-c, 248c-249d, 244a-257b;
Platon, „Republica”, în: Opere V, Bucureşti, Ed. St. Enc., 1986: Cartea a X-a;
Aristotel, Poetica, traducere, studiu introductiv şi comentarii de D.M. Pippidi, Ediţia aIIIa, Bucureşti, Ed. IRI, 1998;
Aristotel, Etica nicomahică, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1988: Cartea a VI-a, 2, 1139 a27 şi 4-5, 1140 a-b.
Kant, Immanuel, Critica facultăţii de judecare [1790], Bucureşti, Ed. St. Enc., 1981; reed. Ed. Trei, 1995: § 43-54 (pp.140-171), Observaţiile I, II (pp.176-180), §58-60 (pp.181-190).
Hegel, Georg W.F., Prelegeri de estetică [1842], Bucureşti, Ed. Academiei, 1966: vol. I, „Introducere”, pp.7-75; „Diviziune”, pp.76-96; „Frumosul artistic sau idealul”, pp.99-284.
Heidegger, Martin, „Originea operei de artă” [1936/1957], „Întrebare privitoare la tehnică” [1953/1967], Originea operei de artă, Bucureşti, Ed. Univers, 1982, pp.37-127, pp.129-173
Gadamer, Hans-Georg, Adevăr şi metodă [1960-1990], Bucureşti, Ed. Teora, 2001: Partea întâi „Degajarea întrebării privitoare la adevăr prin intermediul experienţei artei”, pp.15-135;
Gadamer, Hans-Georg, Actualitatea frumosului [1977], Iaşi, Ed. Polirom, 2000: „Artă şi imitaţie”, pp.1529; „Despre contribuţia poeziei la căutarea adevărului”, pp.31-43; „Actualitatea frumosului. Arta ca joc, simbol şi sărbătoare”, pp.63-126.
Peters, Francis E., Termenii filosofiei greceşti [1967], Bucureşti, Ed. Humanitas, 1993: eidos, eikon, érgon, méthexis, mímesis, téchne (pp.74-81, 95-97, 170-173, 267-269).
Cornea, Andrei, Platon. Filosofie şi cenzură, Bucureşti, Ed. Humanitas, 1995.
Raţiu, Dan-Eugen, Moartea artei? O cercetare asupra retoricii eschatologice, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă, 2000.
Raţiu, Dan-Eugen, Disputa modernism–postmodernism. O introducere în teoriile contemporane asupra artei, ClujNapoca, Ed. Eikon, 2012.
Roman, Regis, Elemente de filosofie a artei, note de curs, htttp//core.ro.

8.3 Seminar	**Metode de predare**	**Observaţii**

1. Propedeutici filosofice: între mit și știință, cunoștere, etică și frumos. 2. Mimesis și fantezie în antichitate, Ev Mediu și Renaștere 3. Creația artistică : inspirație divină sau meșteșug ? 4. Redescoperirea naturii. Statutul artei în Renaștere. 5. Statutul artistului în perioada modernă versus contemporană. 6. Geniu și experiențe estetice. Depășirea frumosului ori a sublimului. Limbajul operei de artă. 7. Statutul ontologic și ontic al artei. Între secolul XX și XXI. Postmodernitatea și paradigme ale creației artistice.	Studiu de caz, Jocul de rol, Munca în grup	

8.4 Bibliografie

Platon, „Ion” 532b-542a, în: Opere II, Bucureşti, Ed. St. Enc., 1976;
Platon, „Phaidros”, în: Opere IV, Bucureşti, Ed. St. Enc, 1983: 245a-c, 248c-249d, 244a-257b;
Platon, „Republica”, în: Opere V, Bucureşti, Ed. St. Enc., 1986: Cartea a X-a;
Aristotel, Poetica, traducere, studiu introductiv şi comentarii de D.M. Pippidi, Ediţia aIIIa, Bucureşti, Ed. IRI, 1998;
Aristotel, Etica nicomahică, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1988: Cartea a VI-a, 2, 1139 a27 şi 4-5, 1140 a-b.
Kant, Immanuel, Critica facultăţii de judecare [1790], Bucureşti, Ed. St. Enc., 1981; reed. Ed. Trei, 1995: § 43-54 (pp.140-171), Observaţiile I, II (pp.176-180), §58-60 (pp.181-190).
Hegel, Georg W.F., Prelegeri de estetică [1842], Bucureşti, Ed. Academiei, 1966: vol. I, „Introducere”, pp.7-75; „Diviziune”, pp.76-96; „Frumosul artistic sau idealul”, pp.99-284.
Heidegger, Martin, „Originea operei de artă” [1936/1957], „Întrebare privitoare la tehnică” [1953/1967], Originea operei de artă, Bucureşti, Ed. Univers, 1982, pp.37-127, pp.129-173
Gadamer, Hans-Georg, Adevăr şi metodă [1960-1990], Bucureşti, Ed. Teora, 2001: Partea întâi „Degajarea întrebării privitoare la adevăr prin intermediul experienţei artei”, pp.15-135;
Gadamer, Hans-Georg, Actualitatea frumosului [1977], Iaşi, Ed. Polirom, 2000: „Artă şi imitaţie”, pp.1529; „Despre contribuţia poeziei la căutarea adevărului”, pp.31-43; „Actualitatea frumosului. Arta ca joc, simbol şi sărbătoare”, pp.63-126.
Peters, Francis E., Termenii filosofiei greceşti [1967], Bucureşti, Ed. Humanitas, 1993: eidos, eikon, érgon, méthexis, mímesis, téchne (pp.74-81, 95-97, 170-173, 267-269).
Cornea, Andrei, Platon. Filosofie şi cenzură, Bucureşti, Ed. Humanitas, 1995.
Raţiu, Dan-Eugen, Moartea artei? O cercetare asupra retoricii eschatologice, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă, 2000.
Raţiu, Dan-Eugen, Disputa modernism–postmodernism. O introducere în teoriile contemporane asupra artei, ClujNapoca, Ed. Eikon, 2012.

8.5 Laborator	**Metode de predare**	**Observaţii**
-	-	-

8.6 Bibliografie

-

8.7 Proiect	**Metode de predare**	**Observaţii**
-	-	-

8.8 Bibliografie

-

** temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.*
** temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.*

** este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceiași disciplină.*

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Aplicarea modelelor şi ideilor viziunii asupra lumii cu aşteptările comunităţii sociale în privinţa produselor obţinute, atât în procesul elementelor cauzale de intrare: caracteristici, factori, adaptabilitate, cât şi în privinţa elementelor culturale fomative: direcţionarea simţului estetic spre actual prin depăşirea tradiţionalului. S-au realizat întâlniri cu angajatorii din domeniul industrial care doreau absolvenţi mai bine şi aplicativ pregătiţi prin abordarea şi modelarea educaţiei din perspectivă problematicii sociale integrative estetice, dar şi prin promovarea ideilor artei aplicate în contexte educative specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
10.1 Curs	Participarea directă la activităţile didactice Susţinerea proiectelor realizate Cunoaşterea normelor fundamtentale privind filosofia artei	Probe formative Evaluare finală - colocviu	80
10.2 Seminar	- Contribuţia la desfăşurarea activităţilor; - Abilitatea în comunicarea şi prezentarea ideilor şi a produselor solicitate;	- Susţinerea proiectelor	20
10.3 Laborator	-	-	-
10.4 Proiect	-	-	-
10.5 Standard minim de performanţă • realizarea minimală a sarcinilor de lucru pe parcursul activităţilor didactice (curs şi seminar) • susţinerea liberă a cel puţin unui referat corect redactat din perspectiva aparatului critic şi neplagiat în faţa colegilor			

11. Rezulatele învăţării

CP4. • explică influența factorilor culturali, sociali, economici și tehnologici asupra evoluției designului; • realizează cercetări și analize privind curentele și tendințele din design și modă; • colectează, selectează și interpretează informații provenite din surse diverse; • își asumă responsabilitatea pentru acuratețea și relevanța informațiilor utilizate în cercetare; • formulează concluzii și argumente fundamentate pe date și surse validate;

Data completării **2026-09-23**	**Semnătura titularului de curs** **doctor Roman Regis Mafteiu**	**Semnătura titularului de seminar** **doctor Roman Regis Mafteiu**
Data avizării în departament **2026-09-25**	**Semnătura directorului de departament** **Conf. dr. Maria Tămășan**	